

VŠE NOR SKY

zpravodaj

září 2019

číslo 3

ročník LVI

Informace z úřadu

Informace sociálního výboru

Komunální odpady

Všenorská knihovna

ZŠ a MŠ Josefa Kubálka

Vila Slavia

Příroda Všenor

Vyprávění pamětníků

Středisko volného času

INFORMACE Z ÚŘADU

■ KONTAKTY A ÚŘEDNÍ HODINY OÚ

Adresa: U Silnice 151, 252 31 Všenory

Datová schránka: r3qaw5f

Email: obec@vsenory.cz

Telefonní spojení: 257 711 010, 257 711 189, 602 691 663

Kontaktní osoby:

Markéta Mulíčková, marketa.mulickova@vsenory.cz

Jitka Vinš Adlerová, jitka.vins@vsenory.cz

Mgr. Mariya Revta, mariya.revta@vsenory.cz

Úřední hodiny:

pondělí 8–12, středa 8–12 a 13–18, čtvrtek 8–12

úterý a pátek – zavřeno

Starostka obce: Ing. Lenka Nejedlíková

Email: lenka.nejedlikova@vsenory.cz (starosta@vsenory.cz)

Telefon: 602 376 290

Úřední hodiny starostka: čtvrtek 15–18

Místostarostka obce: Mgr. Alena Sahánková

Email: alena.sahankova@vsenory.cz (mistostarosta@vsenory.cz)

■ POVINNÉ OZNAČENÍ PSA MIKROČIPEM – JIŽ JEN NECELE ČTYŘI MĚSÍCE

K 1. lednu 2020 bude na základě novely veterinárního zákona schválené před třemi lety povinné očkování psa proti vzteklině platné pouze v případě, že je pes označený mikročipem. Majitelé psů v Česku tak mají ještě zhruba čtyři měsíce na to, aby nechali svá zvířata u veterinárního lékaře označit mikročipem.

Štěňata musí být označena nejpozději v době prvního očkování proti vzteklině, tedy v půl roce věku. Výjimku budou mít pouze starší psi a to, pokud jsou označeni jasně čitelným tetováním, které bylo provedeno před 3. červencem 2011. I v souvislosti s touto povinností bychom chtěli od roku 2020 zavést snížení poplatku za psa na polovinu pro ty, kteří nám nahlásí údaje o čipování svého psa. Podrobnější informace bude součástí prosincového Zpravodaje.

■ VELKOOBJEMOVÉ KONTEJNERY A SVOZ NEBEZPEČNÉHO ODPADU: 11.–13. ŘÍJEN 2019

Kontejnery na velkoobjemový odpad budou na obvyklých místech: u samoobsluhy, na Návsi, Na Montaně, u školy. Součástí bude svoz nebezpečného odpadu. V případě, že se zaregistrujete k mobilnímu rozhlasu Všenory, bude Vám nejen tato informace zaslána.

■ HLÁŠENÍ PORUCH VEŘEJNÉHO OSVĚTLENÍ

V případě poruchy veřejného osvětlení (i nesvítící lampy) kontaktujte prosím pana Bc. Vladislava Cmírala ze společnosti Elektroštika formou SMS na telefon: 731 549 643 nebo na mail: cmiral@elektrostika.cz. Ve zprávě prosím uveďte číslo lampy, kterým je označena (pro snadnou identifikaci), popřípadě ulici a číslo popisné.

■ MĚSTSKÁ POLICIE NA ÚŘADĚ

Kdy: každou středu od 16:15 do 18 hodin na OÚ Všenory

Telefonní kontakt: 775 718 588 (příjem oznámení)

Email: mp.revnice@revnice.cz

■ MÍSTNÍ POPLATKY ZA ODPADY A ZE PSŮ

Velké poděkování patří všem, kteří uhradili poplatky ve lhůtě splatnosti, tedy do 31. 3. 2019.

Jelikož se jedná o místní daň, neuhrazené poplatky budou vymáhány dle daňového řádu a mohou být platebním výměrem zvýšeny až na trojnásobek. Od října 2019 bude OÚ zasílat dopis s upomínkou těm, kteří poplatek do té doby neuhradí.

Osvobozeny od poplatku za odpady jsou pouze děti narozené v daném kalendářním roce a osoby, které se prokazatelně zdržují mimo území ČR, a to v průběhu celého příslušného roku. Poplatky lze platit hotově na úřadě v úředních hodinách, poštovní poukázkou nebo bankovním převodem.

Žádáme tedy Vás, kteří jste dosud poplatky neuhradili, abyste tak učinili neprodleně, a to:

Odpady

- Částka za trvale hlášené obyvatele: 700 Kč/1 osoba
- Částka za objekt, ve kterém není hlášena trvale žijící osoba (např. rekreační objekt): 700 Kč/objekt
- Na účet obce: 0389513399/0800
- Variabilní symbol pro RD: 500+ číslo popisné (např. 500413)
- Variabilní symbol pro chaty: 501+ číslo evidenční (např. 501413)

Psi

- Částka za psa: 300 Kč. Důchodci platí: 200 Kč
- Částka za každého dalšího psa: 450 Kč. Důchodci: 300 Kč
- Na účet obce: 0389513399/0800
- Variabilní symbol: 100+ číslo popisné (např. 100413)
- Variabilní symbol: 101+ číslo evidenční (např. 101413)

Rozklikávací rozpočet

Pomocí aplikace rozklikávacího rozpočtu může veřejnost sledovat hospodaření obce. Příjmy a výdaje jsou zpracovány do přehledné grafiky, která je pro uživatele srozumitelná. Jedná se informační portál MONITOR, který provozuje Ministerstvo financí.

Dostupné z: <http://https://monitor.statnipokladna.cz/2019/>.

Odkaz na MONITOR je na webových stránkách obce v pravém dolním rohu.

Přesahují větve z vašeho pozemku do ulice?

Žádáme majitele všech pozemků o odstranění větví přesahujících do ulice. Jejich odstraněním bude umožněn bezpečný a pohodlný pohyb po chodnících i ulicích obce. Odstranit přesahující větve je povinností každého majitele.

Provedte prosím kontrolu, zda právě z vaší zahrady nepřesahují větve do vozovky nebo chodníku. Pokud ano, prosíme je důkladně ořezat tak, aby vůbec nezasahovaly do profilu ulice ani chodníku. Prosíme Vás o průběžnou údržbu i do budoucna. Jde především o ohleduplnost k ostatním.

Děkujeme.

Mobilní rozhlas

V minulém čísle Všenorského zpravodaje jsme informovali o zavádění Mobilního rozhlasu. Někteří jste se zaregistrovali sami na webových stránkách poskytovatele a někteří jste vyplnili vložený leták a odevzdali jej na obecním úřadě.

Ke konci srpna se zaregistrovalo cca 90 občanů. Podle zvolených skupin jsme prozatím poslali čtyři informační emaily a jsme rádi, že dorazily úspěšně k adresátům.

Vy, kteří byste také měli zájem dostávat informace ze zvolených oblastí, se můžete zaregistrovat buď sami přes informační formulář na adrese: **vsenory.mobilnirozhlas.cz** nebo **vyplnit dotazník přímo na obecním úřadě**. Registrace i následné zasílání informací jsou zdarma.

Chtěli bychom vás požádat o vyplnění všech kolonek v registraci, protože informace se dají různě specifikovat, např. podle místa bydliště. Ti z vás, kteří mají emailovou adresu, prosíme o její vyplnění, neboť do emailové komunikace se vejde více informací včetně příloh (například změny v jízdním řádu). Oproti zasílání SMS zpráv tento způsob komunikace není zpoplatněn a obec se snaží vynakládat finanční prostředky co nejúčelněji. Prostřednictvím SMS zpráv tedy budou zasílány převážně zprávy z oblasti hrozícího nebezpečí.

Děkujeme za váš zájem a spolupráci.

Samoobsluha COOP

V červenci iniciovala obec jednání s družstvem COOP Praha-západ, které provozuje místní samoobsluhu. Naším prioritním zájmem bylo navržení změny týkající se prodloužení otevírací doby a rozšíření nabízeného sortimentu. Z jednání vyplynulo, že i družstvo COOP se zabývá budoucností samoobsluhy. Vlastník zvažuje, jak bude v jejím provozu pokračovat v dalších letech za současné situace, která je z ekonomického hlediska dlouhodobě neudržitelná. Zástupci COOPu byli velmi vstřícní a sami mají velký zájem na zlepšení situace. Probrali jsme i možnost modernizace prodejny a zvětšení prodejní plochy. Vše ale záleží na návratnosti vložených investic.

V tomto bodě bychom přivítali spolupráci s vámi, občany Všenor. Byli bychom rádi, kdybyste se vyjádřili k následujícím otázkám:

- **Co Vám chybí v sortimentu prodejny?**
Specifikujte druh zboží (značku)
- **Vyhovuje Vám stávající otevírací doba?**
Sdělte prosím, jaká by byla žádoucí.
- **Co jiného by se v prodejně mohlo změnit?**

Samozejmě uvítáme i jiné přínosné poznatky k provozu samoobsluhy.

Odpovědi prosím zasílejte na e-mail marketa.mulickova@vsenory.cz nebo je lze vhodit do schránky umístěné na budově OÚ.

Územní plán obce

Naše žádost o dotaci na územní plán byla na Ministerstvu pro místní rozvoj schválena a byla nám přiznána dotace ve výši 400 tis. Kč. Setkání s občany nad rozpracovaným územním plánem proběhlo v úterý 25. 6. 2019. Následně probíhala jednání nad požadavky jednotlivých vlastníků pozemků.

Předpokládáme, že do konce října bude vypracován návrh územního plánu, který bude v dalších měsících projednáván s okolními obcemi, dotčenými orgány a veřejností.

Vodovod a kanalizace Na Benátkách

Stavební povolení na vodovod a kanalizaci Na Benátkách nabylo právní moci ve druhé polovině července 2019, zatímco smlouva s dodavatelem stavby byla podepsána koncem září 2018 s tím, že stavba bude zahájena v listopadu 2018 a ukončena v červnu 2019. K tomu bohužel bez potřebného povolení dojít nemohlo.

Koncem července jsme byli již poněkolkáté na Státním fondu životního prostředí, abychom doplnili chybějící podklady. Jak jsme již psali dříve, určité věci nebyly tak úplně řešené. Podklady, kterými disponujeme, jsme doplnili a uvidíme, zda SFŽP je uzná jako dostatečné a smlouva na financování bude podepsána.

Stavební společnost vzešlá z výběrového řízení již bohužel pro rok 2019 nedisponuje potřebnými kapacitami na realizaci akce,

jelikož si mezitím nasmlouvala jiné zakázky. Realizace této stavby bude tedy posunuta do prvního pololetí roku 2020 (pokud bude vše v pořádku s dotací). V případě, že by došlo k neočekávaným okolnostem, jsme připraveni na podzim 2019 požádat o dotaci opětovně, tentokrát z národních finančních prostředků.

Vodovod Brunšov

Na vodovodní řady v lokalitě Brunšov bylo v srpnu 2019 vydáno stavební povolení, které by mělo koncem září nabýt právní moci. Následně bude v průběhu podzimu podána žádost o dotaci jak na SFŽP, tak na Ministerstvo zemědělství a za předpokladu úspěšného poskytnutí dotace by stavba mohla být koncem léta 2020 zahájena. To kdy bude žádost podána, je závislé na vypsaných výzvách pro tyto účely, což je jednou, maximálně dvakrát ročně.

Zastávka u obchodního centra Lety – od prosince

Od změny jízdního řádu počátkem prosince 2019 začne autobus linky 448 zastavovat u obchodního centra v Letech, což usnadní dopravu nejen k lékaři, ale i do Billy. Poděkování za zbudování zastávek patří paní starostce Barboře Tesařové z obce Lety.

Vítání občánků – dětí narozených v roce 2018

Vítání občánků se bude konat v neděli 22. září 2019 v Kapli sv. Jana Křtitele od 15:00 hodin.

Pozvánky již byly rozeslány. Pokud by rodiče dítěte narozeného v roce 2018 pozvánku neobdrželi, obraťte se prosím na OÚ Všenory.

Děkujeme, že nám pomáháte

Velké DÍKY patří panu Zdeňkovi Šnajberkovi za posekání vysoké trávy v prostoru u Kaple sv. Jana Křtitele a též manželům Zahálkovým za prořezání větví na dětském hřišti u vody. Děkujeme všem, kteří se staráte nejen o své zahrady, ale i o jejich bezprostřední okolí.

Lenka Nejedlíková

Oprava cest na Montaně a k Větrnému údolí, solární lampa VO na cestě za nádražím a ruční pumpa na hřbitově v Horních Mokropsích

▲ Cesta na Montaně

◀ Ruční pumpa na hřbitově v bývalých Horních Mokropsích

▲ Cesta k Větrnému údolí

► Solární lampa VO na cestě za nádražím

INFORMACE Z ČINNOSTI SOCIÁLNÍHO A ZDRAVOTNÍHO VÝBORU

ZMĚNA VE ZPŮSOBU PŘIDĚLOVÁNÍ PŘÍSPĚVKŮ V SOCIÁLNÍ NOUZI

■ Vzhledem k změně právních předpisů, abychom se dostali do souladu se zákonem, nebude obec nadále moci předávat tyto příspěvky formou daru, jako doposud, ale **formou individuální dotace**, ta má svá jistá pravidla. O tuto dotaci si mohou **občané sami zažádat**. Žádosti posuzuje sociální komise a schvaluje zastupitelstvo.

■ **Jak zažádat o dotaci:** žádost o dotaci pro rok 2020 je možné odevzdat na úřad do konce ledna. Formulář získáte na úřadě nebo jej stáhnete z webu obce. **Pokud si nevíte rady, ráda Vám pomohu. Tel. 770 684 064 Michaela Formánková.** Bližší informace také můžete dostat v ordinaci MUDr. Petroušové (středa ve Všenorech) a MUDr. Formánkové (denně OC Lety). Na nás se mohou občané obrátit i v případě, že by se dostali do stavu kritické sociální a finanční nouze, s níž si sami nedokáží pomoci.

KLUB DŮCHODCŮ A KLUB INVALIDŮ

■ 12. 2. proběhla **schůzka všenorských spolků** a klubů. Vzájemně si představily své aktivity a byl jim vysvětlen způsob přidělování dotací. Ze sociální oblasti se účastnil **Klub důchodců a Klub invalidů**. Oběma klubům byla dotace, o níž si následně zažádali, přiznána v plné výši.

SOCIÁLNÍ INTEGRACE STARŠÍCH HENDIKEPOVANÝCH OBČANŮ

■ Jsme si vědomi, že mnoho starších občanů nemá, díky svému pohybovému oslabení, možnost se setkávat s ostatními a žije tak v sociální izolaci. Přitom se mnohdy jedná o lidi, kteří pamatují spoustu věcí, které by bylo prospěšné mladé generaci povědět. **Vytvořili jsme pro to ve Všenorském Zpravodaji rubriku: Vyprávění pamětníků**, kde budeme uvádět lidské příběhy ze života v naší obci. Mladí tak získají možnost dozvědět se, jak vypadal život

jejich vrstevníků v dobách minulých v místech, kde prožívají své mládí nyní oni. Pro seniory to bude příjemný pocit, že jejich pravda byla předána dál a třeba někomu pomůže nebo se z ní poučí. **První setkání s pamětníkem panem Karlem Korbelem již proběhlo 15. 4. za přítomnosti zástupce školy, sociálního a kulturního výboru a moc za něj děkujeme. Prosíme další pamětníky, kteří se s námi chtějí podělit o své prožitky, zanechte na sebe kontakt na úřadě nebo mne zavolejte na tel. 770 684 064.**

MOBILNÍ ROZHLAS

■ Sociální výbor projednával otázku, zda je zavedení mobilního rozhlasu, jako varovného systému pomocí SMS zpráv, přínosné i pro starší a hendikepované občany. Shodla se na tom, že většinou ano. **Existují ale místa ve Všenorech, kam nedosáhne signál a možnost, že někdo žije sám a mobil nepoužívá. Pokud o takových lidech víte, prosím sdělte nám informaci na úřad nebo tel. 770 684 064 MUDr. Formánková. Děkujeme.**

SETKÁNÍ ZÁSTUPCŮ SOCIÁLNÍHO A ŠKOLSKÉHO VÝBORU SE ZÁSTUPCI ŠKOLY A ŠKOLKY

■ 31. 5. proběhlo setkání zástupců sociálního výboru a výboru školství s paní ředitelkou Bartoníčkovou a zástupci školy a školky. Kromě provozních záležitostí jsme projednávali otázku vyhledávání dětí, které jsou se svými rodiči v tíživé finanční a sociální situaci a způsoby, jak jim pomoci.

DOTACE NA REHABILITAČNÍ POBYT

■ Sociálním výborem byla doporučena ke **schválení dotace na rehabilitační pobyt těžce zdravotně postiženého občana naší obce**. Tato dotace byla schválena zastupitelstvem v plné výši a proplacena.

Michaela Formánková

Vzpomínky a jubilea...

Vzpomínáme

Dne 6. 8. 2019 uplynulo 20 let od úmrtí naší drahé maminky, paní Boženky VANČUROVÉ, která ve Všenorech prožila téměř 50 let. Na všechnu její lásku a starost o rodinu stále vzpomínají a nikdy nezapomenou.

Miloš Vančura
a Lenka Janovská
s rodinami

Přání našim oslavencům

V letošním roce oslavili devadesátiny další naši občané, pan Jan Klimek a paní Antonie Záhorská. S paní starostkou jsme jim byly přát 28. 8. 2019. Devadesát bychom ani jednomu z nich nehádaly. Pan Klimek si občas ještě trochu zazední nebo brousí sklo. Obdivovaly jsme mísy, sklenice, vázičky, které v jeho malé dílně vznikají. Na zahradě u kávy a dobrého moučnicku nám bylo s ním i jeho rodinou moc hezky. S paní Antonií Záhorskou jsme si také příjemně popovídaly a zavzpomínaly na dobu, kdy paní Záhorská sama chodila za obec přát oslavencům. Jak ten čas letí...

Alena Sahánková

Obec Všenory Vás srdečně zve na

VŠENORSKÉ JABLKOBRAŇÍ

13.00 zahájení – country kapela KARAVAN

13.45 vystoupení dětí MŠ Všenory **14.15** Dogdancing

14.30 vystoupení aerobiku AC Olympia

15.00 FOLKOVÁ A COUNTRY KAPELA PACIFIK

16.30 Všenorští rytíři **16.45** vystoupení Střediska volného času

17.00 VYHLÁŠENÍ SOUTĚŽE O NEJLEPŠÍ JABLEČNÝ KOLÁČ

17.15 hudební skupina FIVE FOXIES **18.00** hudebník Jiří Stivín

PROVÁZÍ MODERÁTOR LUKÁŠ ŠTĚPÁNEK

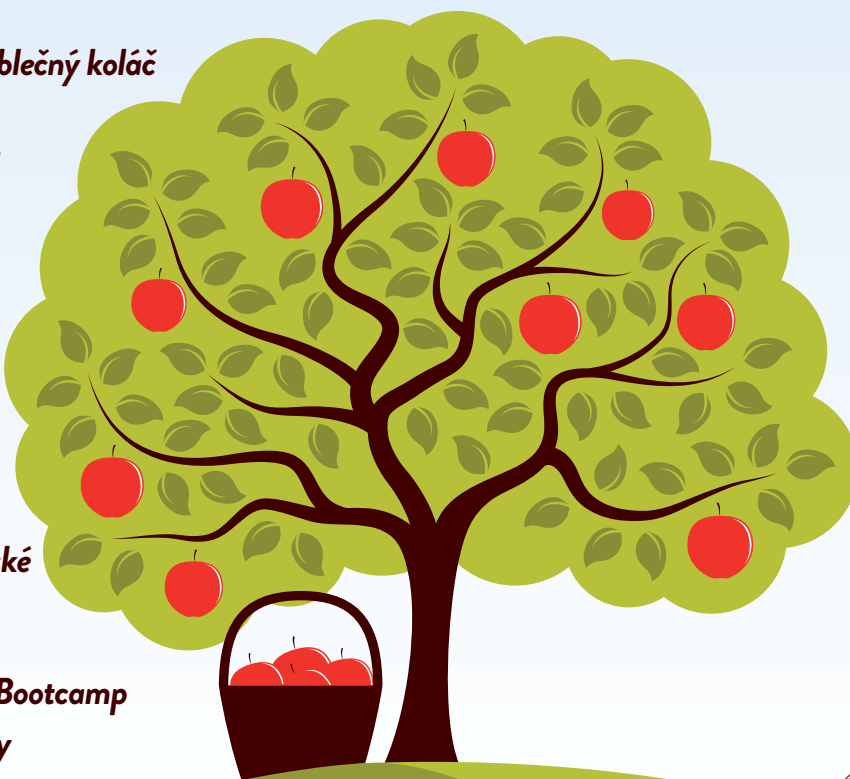
DOPROVODNÝ PROGRAM:

ZÁBAVA

- Soutěž o nejlepší jablečný koláč
- Dílna Všenorských rytířů – lukostřelba a šermování
- Dětské výtvarné dílničky
- Keramická dílna Střediska volného času
- Infostánek MŠ Všenory
- Infostánek Všenorské knihovny a obce Všenory
- Překážková dráha Bootcamp
- Fotbalové obří šipky

STÁNKY

- Prodej bioproduktů
- Všenorští včelaři
- Cidrerie Kliment
 - Můžete se těšit na jablekobranský hovězí gulášek, pečené selátko, plněné tortilly, steaky, klobásy
- Pivovar MMX a jeho speciály

28. ZÁŘÍ 2019

LOUKA U VLAKOVÉ ZASTÁVKY VŠENORY

Komunální odpady

aneb třídím, třídíš, třídíme

Rádi bychom vás touto cestou informovali, jaké změny připravujeme v odpadovém hospodářství obce. Věříme, že s nastavením změn bude naše obec čistější a tím i krásnější.

Odpadková revoluce

Česká republika patří v evropském průměru mezi země, kde se stále obrovská množství odpadu skládkují a minimálně využívají. Řada z Vás si jistě také myslí, že nahrnout odpad do jámy a zasypat není zrovna vhodným řešením. Jedním z omezení, o kterém se hovoří, je zákaz skládkování neupraveného směsného komunálního odpadu od roku 2030.

Připravovaný zákon o odpadech plánuje postupné zdražování skládkování směsného komunálního odpadu, a právě v roce 2030 jeho úplný zákaz. To by mohlo pro naši obec znamenat zvýšení nákladů na odpadové hospodářství o desítky až statisíce korun, které by obec musela promítnout do výše poplatku za odpady, který každoročně hradíte, ať už převodem z účtu nebo přímo na pokladně úřadu.

Jaký je návrh nového odpadového zákona

V podobě, v jaké byl předložen k připomínkování Ministerstvem životního, obsahuje tyto cíle oběhového hospodářství:

- v roce 2025 recyklovat 55 % komunálních odpadů,
- v roce 2030 recyklovat 60 % komunálních odpadů,
- v roce 2035 recyklovat 65 % komunálních odpadů,
- v roce 2025 skládkovat maximálně 10 % komunálních odpadů,
- zvýšit recyklaci všech obalů na 65 % v roce 2025 a 70 % v roce 2030.

Aby tohoto cíle mohlo být dosaženo, je v zákoně navrženo zvýšit poplatek za uložení odpadu ze současných 500 Kč až na 1850 Kč v roce 2030.

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Využitelného odpadu	800	900	1000	1250	1500	1600	1700	1800	1850	1850
Zbytkového odpadu	500	500	500	500	500	600	600	700	700	800

Obcím bude nabídnuta tzv. recyklační sleva. Obec, která 2 roky před dobou platnosti pro výši poplatku (pro rok 2021 je to rok 2019) vytrídí určité procento komunálních odpadů, bude za uložení směsného odpadu platit poplatek pro zbytkový odpad, který v roce 2030 bude činit 800 Kč.

Požadovanou míru třídění ukazuje tato tabulka:

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Úroveň recyklace %	35	45	55	60	65	70	70	70	75
Úspora za skládkování (Kč/t)	300	400	500	750	1000	1000	1100	1100	1150

Obcím, které nedocílí stanovené úrovně recyklace v roce 2025, bude hrozit pokuta až půl milionu korun.

Jak si stojíme v porovnání s jinými obcemi

V našem kraji probíhá soutěž mezi obcemi v třídění odpadu. Počítá se sběr papíru, plastů, kovů a skla. Všenory jsou v kategorii 500–1999 obyvatel. V rámci okresu Praha západ jsme na 34. místě ze 43 obcí, v rámci celého kraje na 184. místě z 429 obcí. Více informací naleznete na <http://www.mytridi.menajle.cz/>.

Jak snížíme množství směsného komunálního odpadu

Abychom nemuseli zvyšovat v průběhu následujících let výši poplatku, rozhodli jsme se upravit obecní systém nakládání s odpady. Naším cílem je co nejvíce snížit množství směsného odpadu, který bude v budoucnu obec stát nemalé peníze. Jak toho dosáhnout? Odpověď je jednoduchá. Co nejvíce třídít!

Pokud se nám podaří z odpadu, který nyní končí v černých popelnicích, vytrídít co nejvíce druhotných surovin, za které obec dostane zapláceno, nebude nutné zvyšovat místní poplatek. Papír, plast, sklo i kovy jsou suroviny, z nichž lze vyrobit ještě spoustu nových věcí a je škoda je bez užít-

ku zahrnout do země. Stejně tak biologicky rozložitelný odpad do popelnic na směsný odpad nepatří. Tento odpad se dá velmi snadno zkompostovat a získat velmi kvalitní hnojivo – kompost, který obohatí půdu o živiny a zvýší tak její kvalitu bez přísad chemie. Proč platit velké peníze za likvidaci

stovek tun směsného komunálního odpadu, když můžeme většinu z něj vytrídít, vytríděný odpad využít a ještě ušetřit.....

Obec získala dotaci na nákup nádob z Operačního programu Životní prostředí, tedy z prostředků Evropské unie. Počet nádob zdarma je omezen na 370 ks na papír, 370 ks na plast a 50 ks na bioodpad, neváhejte tedy a zapojte se do nového systému! Tříděním recyklovatelných odpadů nejenže pomůžete rozpočtu obce, ale hlavně životnímu prostředí a tím obojím i sobě.

A jak bude nový systém vypadat?

Aby byl pro vás co nejvíce pohodlný a pro obec efektivní, dostane každá domácnost, která si včas požádá, zdarma do zápůjčky popelnici na plast a papír. Pokud ještě nemáte nádobu na bioodpad, je možné o ní požádat také. Velikost nádob je 240 l. Tyto nádoby vám pak budou pravidelně svá-

ženy přímo od domu. Nebude tedy nutné s tříděným odpadem chodit desítky metrů k nejbližšímu sběrnému hnízdu. Obec také po zavedení nového systému plánuje sběrná místa zredukovat.

Svoz nádob na papír a na plast by probíhal 1x měsíčně, bioodpadu 1x za 14 dnů a smíšeného komunálního odpadu také 1x za 14 dnů. V této souvislosti uvažujeme o změně placení poplatku za odpady. Momentálně ve Všenorech platíme podle zákona o místních poplatcích ve výši 700 Kč za trvale přihlášeného obyvatele nebo 700 Kč za nemovitost (pokud v ní není nikdo trvale hlášen). Nově bychom poplatky nastavili podle zákona o odpadech, kdy každá nemovitost platí za velikost popelnice, kterou si vhodně zvolíte s ohledem na počet osob v domácnosti. Bude se týkat již poplatků na rok 2020. Podrobné informace budou součástí dalšího Zpravodaje a obecně závazné vyhlášky, kterou obec vydá v průběhu letošního podzimu.

Kdo nebude třídít, zaplatí mnohem více než dnes

Obce budou tedy vyšší cenou za skládkování motivovány vyprodukovat méně odpadů. Odměnou pak je pro obyvatele obce snížení ročního poplatku za odvoz komunálního odpadu. V obcích, které systém individuálního svozu tříděného odpadu zavedly, mohou lidé v závislosti na tom, kolik vytřídí, ušetřit až 70 % na poplatku za popelnice.

Černé kontejnery pouze u chat

Kontejnery na smíšený odpad budou ve Všenorech pouze v chatových oblastech jako jsou Montana (dle katastru nemovitostí sem spadá lokalita U Cihelny), Čihadla, Kopaniny, Sušárna, Větrné údolí. Tyto kontejnery budou určeny pouze chatařům pro ukládání smíšeného komunálního odpadu.

▲ Černá skládka pod COOPem

V ostatních částech obce byly zrušeny bez náhrady, jelikož každý, kdo nebydlí právě v chatové oblasti, má u svého domu popelnici (měl by mít). U těchto kontejnerů se tvořil největší nepořádek.

STOP černým skládkám

Řada občanů má pocit, že odpad vlastně mohou odložit kamkoliv se jim zlíbí. Není tomu tak! Obec má vydanou obecně závaznou vyhlášku o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a každý občan či osoba vlastníci v obci nemovitost je povinná se touto vyhláškou řídit. Ve vyhlášce jsou stanoveny druhy odpadů, které se v obci třídí a místa pro jejich odkládání. Odpad se odkládá do sběrných nádob tak, aby při manipulaci s nimi nevypadal a nedocházelo ke znečišťování sběrných hnízd, přístupových cest k nim a okolí. Tedy ukládání odpadu mimo nádoby se považuje za zakládání černé skládky!

Černou skládkou je tedy i pytel s např. vytříděnými plasty položený vedle kontejneru na tento druh odpadu. O ukládání např. sedaček, koberců k nádobám na tříděný odpad nemluvě. Objemný odpad obec 2x ročně sbírá při mobilním svozu, kdy máte možnost uložit tento odpad do velkoobjemových kontejnerů. Výhledově obec počítá s vybudováním sběrného místa, kam byste v provozní době měli možnost tento odpad bezplatně odložit. Na tomto místě by pak mohla být přijímána také stavební suť. Stavební suť stejně jako např. pneumatiky nejsou odpadem komunálním, a tedy obec nemá povinnost od občanů tyto odpady přijímat.

Každý občan, který založí skládku nebo odkládá odpady mimo vyhrazená místa, se tím dopouští přestupku a může mu být obcí uložena pokuta až do výše 50 000 Kč (§69 zákona o odpadech). Vzhledem k tomu, že naše obec vynakládá na likvidaci černých skládek ročně nemalé prostředky, začnou být místa, kde občané nejčastěji zakládají černé skládky, monitorovány a za porušení povinností ukládány ve správním řízení pokuty. Myslíme, že každý občan by měl být uvědomělý a neznečišťovat naši obec odpadem, tak aby to u nás nevypadalo jako v Neapoli či Palermu při stávce popelářů. Každý občan přeci rád žije v čisté a uklizené obci bez odpadků pohozených všude kolem. Mimoto prostředky vynaložené na likvidaci těchto skládek se dají využít účelněji – třeba na opravu silnic či chodníků. Nebudte tedy ani lhostejní, pokud uvidíte někoho, jak ke kontejnerům na papír a plasty vykládá třeba sedačku nebo do remízku sype stavební suť. Jde i o vaše peníze, které obci hradíte ve formě poplatků za odpad.

Každý občan, který založí skládku nebo odkládá odpady mimo vyhrazená místa, se tím dopouští přestupku a může mu být obcí uložena pokuta až do výše 50 000 Kč (§69 zákona o odpadech). Vzhledem k tomu, že naše obec vynakládá na likvidaci černých skládek ročně nemalé prostředky, začnou být místa, kde občané nejčastěji zakládají černé skládky, monitorovány a za porušení povinností ukládány ve správním řízení pokuty. Myslíme, že každý občan by měl být uvědomělý a neznečišťovat naši obec odpadem, tak aby to u nás nevypadalo jako v Neapoli či Palermu při stávce popelářů. Každý občan přeci rád žije v čisté a uklizené obci bez odpadků pohozených všude kolem. Mimoto prostředky vynaložené na likvidaci těchto skládek se dají využít účelněji – třeba na opravu silnic či chodníků. Nebudte tedy ani lhostejní, pokud uvidíte někoho, jak ke kontejnerům na papír a plasty vykládá třeba sedačku nebo do remízku sype stavební suť. Jde i o vaše peníze, které obci hradíte ve formě poplatků za odpad.

Bioodpad aneb Co vlastně patří do hnědých biopopelnic?

Zahrádkářská sezóna je v plném proudu a hnědé biopopelnice a velkoobjemové kon-

▲ I takto vypadají popelnice v obci Všenory. Proto jedna k nemovitosti nestačí.

tejnery se plní. Vzhledem k tomu, že se často hlavně ve velkoobjemových kontejnerech na bioodpad nachází odpad, který tam nepatří (směsný odpad, stavební suť, nábytek atd.), se nám zdá vhodné shrnout, co vlastně do těchto nádob a potažmo do kompostu patří. V případě, že do kontejneru vhodíte odpad, který do něj nepatří, není možné ho pak předat na kompostárnu k využití, ale musí být za daleko větší peníze odvezen na skládku a zlikvidován.

Připravili jsme pro Vás jednoduchý seznam:

ANO

Kuchyňské zbytky rostlinného původu (slupky a zbytky ovoce a zeleniny)

Skořápky od vajec a ořechů

Sedliny kávy a čaje (vč. čajových sáčků a kávových filtrů)

Zbytky pečiva a obilovin

Řezané i hrnkové květiny včetně hlíny (bez drátků a stuh)

Papírové kapesníky

Papírové ubrousky a sáčky (i mastné)

Zbytky jídel rostlinného původu (vařené brambory, rýže apod.)

Listí, seno a sláma

Tráva a plevel

Spadané nebo zkažené ovoce a zelenina

Drcené větve, kůra, piliny a hobliny

Studený popel ze dřeva

NE

Jednorázové pleny

Maso, kosti, oleje a tuky

Tekuté a silně mastné potraviny

Uhynulá zvířata

Kočky

Sáčky z vysavače

Cigaretové oharky

Uliční smetky

Velké kusy dřeva (pařezy, velké větve apod.)

Letáky a noviny

Popel z uhlí

Je dobré si uvědomit, že hnědé bionádoby nejsou primárně určeny na odpad ze zahrad, ale na odpad z domácností. Právě ve směsném komunálním odpadu je až 40 % bioodpadu, který patří do hnědých nádob. Aby klesalo množství směsného komunálního odpadu, a tedy i náklady na jeho likvidaci, je nutné třídit i bioodpad přímo z domácností! A až poté využít biopopelnici na odpad ze zahrad a zahrádek.

▲ Nepořádek u kontejnerů na směsný odpad

Kompost

Pokud Vám nádoba nestačí, pak není nic jednoduššího než si pro zahradní bioodpad vybudovat doma kompost či pořídit si plastový kompostér. Každý správný zahradník ví, že kompost je velice kvalitní hnojivo, které obohacuje půdu o často chybějící organické látky. I zahrada určená pouze k rekreaci Vám za kvalitní kompost poděkuje. Například trávník v době vegetace přichází sekáním, sešlapáním i přímým slunečním zářením o velké množství živin, které lze doplnit právě kompostem. Na rozdíl od chemických hnojiv je kompost tou nejlepší variantou. Nehrozí u něj přehnojení a následné spálení nebo zničení trávníku. Také půdu pokojovým květinám lze přihnojit kompostem.

A jak správně kompostovat? Je nutné dodržet několik základních pravidel jako je různorodá skladba materiálu (správný poměr dusíku/uhlíku), optimální vlhkost a dostatek vzduchu. **Tato pravidla je nutné dodržet ve všech typech kompostérů – i plastových.**

Jednoduše lze říci, že čím starší, tmavší a dřevnatější materiál máme, tím je v něm obsaženo více uhlíku, čím je materiál čerstvější, šťavnatější a zelenější, tím obsahuje více dusíku. Z toho plyne vysvětlení, že samotnou trávu kompostovat nelze. Na kom-

postu pak dochází ke hnití a zápachu, proto je dobré míchat ji s jiným materiálem, např. dřevní štěpkou nebo listím z předchozího roku. Kompost je také nutné po 1 až 2 měsících přehodit a znovu promíchat, protože vlivem intenzivního tlení si materiál sedá a snižuje se i přísun vzduchu. A jak stanovit optimální vlhkost? Opět jednoduše! Vezměte kompostovaný materiál do ruky a zmáčkněte ho tak pevně, jak to jde. Při optimální vlhkosti se nesmí mezi prsty objevit voda. Při otevření pěsti však musí materiál zůstat pohromadě ve formě koule. A kdy bude kompost hotový? Čerstvý kompost lze získat za 2–6 měsíců, vyzrálý pak za 6–12 měsíců. V případě, že Vás tato možnost zaujala, tak detailní informace ke kompostování lze najít na webové stránce www.kompostuj.cz

Jak získat nádoby na papír a na plast (bioodpad)

Součástí tohoto Zpravodaje je přihláška, kterou stačí vyplnit a doručit osobně či mailem na obecní úřad. Také je možné údaje v ní uvedené zaslat na mail: marketa.mulickova@vsenory.cz. Nádoby budou přednostně zapůjčovány k nemovitostem, kde je někdo hlášen k trvalému pobytu.

Zapojme se do systému třídění odpadu a pomozme životnímu prostředí a tím i sobě.

Lenka Nejedlíková

Všenorská knihovna a Informační centrum Berounka

VŠENORSKÉ MUZEUM
MARINY CVĚTAJEVOVÉ

Pondělí: 8:00–11:00 13:30–18:00

Středa: 13:30–18:00

Sobota: 9:00–12:00

Katalog knihovny: katalog.vsenory.cz

knihovna@vsenory.cz

tel. 607 263 700

Co je nového ve Všenorské knihovně

Knihovna byla otevřena jako každý rok po celé prázdniny v běžných otevíracích hodinách. V srpnu proběhla za provozu **obsahová prověrka** v „oddělení pro děti a mládež“. Při té příležitosti byla tato část knihovního fondu přestěhována do čítárny a naopak knihy z čítárny na uvolněné regály v půjčovně.

▲ Oddělení dětské literatury

A proč vlastně ke stěhování došlo? Stále nám přibývají dětská čtenáři a čtenářky, chodí do knihovny v doprovodu rodičů či jiných členů rodiny. Tak bývá u knižních novinek pro děti a mládež těsně. Během školního roku docházejí do knihovny žáci místní školy v doprovodu svých učitelů. Větší prostor a lepší přístup k regálům s knihami je, věříme, potěší.

Všenorská knihovna zakoupila nové knihy s tematikou odpadů

Pro děti:

Alex Frith: Co se děje s odpadem. Leporelo.

Kateřina Gančarčíková: Příběh odpadu. Jak se Honzík naučil třídit odpad.

Pro mládež:

Andy Mulligan: Odpad.

Pro dospělé čtenáře:

Barbara Tlustá: Bez obalu

Bea Johnsonová: Domácnost bez odpadu

Thomas Hylland Eriksen: Odpady. Odpad ve světě netušených vedlejších účinků

BOOKSTART S knížkou do života

Všenorská knihovna se účastní celostátní akce S knížkou do života – Bookstart. V rámci letošního programu byla uspořádána 13. 8. 2019 vycházka **S kočárkem za historií Všenor**. Trasa byla vybrána s ohledem na kočárky. Celkem jsme měli 4 děti v kočárcích a bylo nás sedm dospělých. Vycházka začala v parku Na Burze, kde jsme se zastavili u pamětní desky Květoslava Mašity, dále jsme si povídali o všenorském lesíku, o Matěji Phauserovi a jeho truhlárně, památném dubu, gloriety a nakonec jsme navštívili Arboretum Jana Mejštríka. Přes den bývají vrata od arboreta uzavřena, ale díky manželům Mejštríkovým se nám otevřela. Bylo na co se dívat. Vycházka nemohla končit lépe než uprostřed úžasné zahrady s výhledem na Prahu.

Co knihovnu čeká v září

19. září se ve Všenorské knihovně uskuteční **neformální setkání knihovníků regionu Příbramsko**, pořádané Oddělením regionálních služeb při Knihovně Jana Drdy v Příbrami. Součástí setkání ve Všenorské knihovně bude návštěva Všenorského muzea Mariny Cvětajevoové s odborným výkladem Dr. Vaněčkové.

22. září od 15 hodin se uskuteční v Kapli sv. Jana Křtitele **slavnostní přivítání dětí narozených v roce 2018**. Vedení obce připravuje několik překvapení pro děti i rodiče. V rámci Bookstartu dostanou rodiče balíčky publikací od státu. Doufáme, že nám bude svítit sluníčko a rozzáří okny celou kapli i oči přítomných.

Alena Sahánková

◀ Návštěva
zámku
na Řitce

Obec Všenory prostřednictvím Kulturního a historického výboru ve spolupráci s Všenorskou knihovnou uspořádala dvě akce

Návštěva zámku a Muzea Laty Brandis na Řitce

23. 6. 2019 na nenápadném zámku v blízkosti rybníku nás přivítali majitelé Gabriela Křístková a Jan Pospíšil. Historicky jsou majitelé zámku spojeni přes chov koní s majiteli všenského zámku. Lata Brandisová se přátelila s Hanušem Kasalickým, posledním majitelem všenského zámku před rokem 1945. Část života prožila, dosud jediná ženská vítězka Velké Pardubické, na zámku v Řitce. Velkou Pardubickou vyhrála v roce 1937. Zvítězila v sedle klisny Normy, od níž pochází i název jezdeckého klubu, který na zámku v současné době působí. Naše prohlídka začala v muzeu, které se zatím nachází ve dvou místnostech, ale již se připravuje jeho rozšíření. Na zámku jsme viděli nové stáje s koňmi a starý zámecký park, v kterém bylo v horkém dni velice příjemně.

NOVŠERY VŠERYNO RYNOVŠE 2

Den pro poezii v parku všenského zámku 1. 9. 2019

Druhého ročníku všenského básnického odpoledne se zúčastnili básnička a prozaička Marie Iljašenko, irský básník a překladatel české poezie Justin Quinn, překladatel Alexej Sevruck (který představil poezii ukrajinské básničky Ljubov Jakymčuk), básník a hudebník Luboš Svoboda a básník a překladatel Miroslav Olšovský. Odpoledne bylo zakončeno krátkým koncertem.

▲ Den pro poezii v parku všenského zámku

Chtěli bychom touto cestou poděkovat majitelce všenského zámku, paní Haně Podrabské, za možnost uspořádat toto odpoledne se současnou poezií a básníky v příjemném prostředí zámeckého parku, v kterém se loňským účastníkům velice líbilo. Stejně tak velké díky patří básníkovi, dramaturgovi a překladateli Petrovi Borkovcovi. Bez něho by NOVŠERY VŠERYNO RYNOVŠE 2 nebylo. Poděkování patří i ostatním umělcům. Uspořádala Obec Všenory ve spolupráci se Všenorskou knihovnou.

Chystáme

S Kulturním a historickým výborem do Státního oblastního archivu Praha-západ v Dobřichovicích v úterý 8. 10. 2019.

Mimofádná prohlídka Státního oblastního archivu v Dobřichovicích uspořádaná pro všenské občany se uskuteční ve spolupráci s PhDr. Pavlem Buchtem, který nás provede prostory archivu a jeho sbírkami. Při prohlídce archivu rovněž uvidíme školní a obecní kroniky ze Všenor a Horních Mokropes. **Sraz účastníků je v úterý 8. 10. 2019 v 17 hodin před budovou archivu v Dobřichovicích v Pražské ulici 728.** Bližší informace A. Sahánková, 607 263 700.

11. října 2019 se na zámku Řitka uskuteční slavnostní křest nové knihy o Latě Brandis.

Přítomen bude anglický spisovatel Richard Askwith. Bližší informace budou na stránkách obce Všenory a Všenorské knihovny. Máme od majitelů zámku a muzea srdečné pozvání pro občany Všenor, vzhledem k tomu, že jsme se podíleli na části knihy věnované Latě Brandisové a Hanušovi Kasalickému nejen vyhledáváním potřebných informací, ale Richardovi Askwithovi jsme zaslali získané informace i zajímavé dokumenty. Odměnou nám je jeho poděkování, v kterém stojí, že zaslání dokumenty ze Všenor jsou pro něho zajímavé a užitečné a ovlivní i jeho pochopení Laty Brandisové. Např. prohlášení internovaného Hanuše Kasalického z 5. 5. 1945, ve kterém mimo jiné sděluje, že zachránil Latu Brandisovou před popravou za přechovávání zbraně.

Podzimní geologická vycházka s Filipem Stehlíkem a Všenorskou knihovnou se rychle blíží. Uskuteční se v sobotu 26. 10. 2019

Tentokrát pojedeme auty na sedlčansko-krásohorský metamorfovaný ostrov. Bližší informace budou na webu Obce Všenory a Všenorské knihovny nebo telefonicky 607 263 700.

Alena Sahánková

Úvodník pro školní rok 2019–2020

Tento školní rok bude tradičně zahájen tím, že nejen paní učitelky, ale i devátáci přivítají nové prvňáčky na slavnostním zahájení školního roku.

Naše škola školka jsou plné až k prasknutí, každíčký kout a prostor je u nás využitý. Děti je tolik, že nemůžeme přibírat žádné nespádové děti, máme plnou kapacitu. Těší nás zájem o naši školu, těší nás, že máme fajn děti i rodiče. Děkuje za to.

A co bude nového? V tomto školním roce nás bude provázet **celoškolní projekt Všenorská stezka**, který bude realizovaný ve spolupráci s obcí. A protože nás čeká významné **listopadové výročí**, určitě do našich celoškolních aktivit zařadíme jeho připomenutí.

A co bude z osvědčených akcí? Dvě loňské novinky se osvědčily, a tak budou i v letošním školním roce – TMEL pro 6. třídy a bloková výuka TV ve třídách na 2. stupni.

Máme mnoho již osvědčených akcí, na některé si Vás tímto dovoluji pozvat. V sobotu 23. 11. odpoledne se koná již **7. ročník Zábavného benefičního odpoledne** pro školu Všenory. Těšíme se, že nás přijdete opět podpořit. A ve čtvrtek 19. 12. v podvečer si opět s námi můžete přijít zazpívat na pódium naší školy a vánočně se naladit při **Vánočním zpívání**.

Do naší školy se můžete přijít podívat kdykoliv, nemáme jeden Den otevřených dveří, protože **dveře máme otevřené celý rok**. Stačí předem zavolat a domluvit se.

Jakou máme úplnou novinku tohoto školního roku? Od 5. třídy nemáme klasické žákovské knížky. Vše se odehrává v elektronické podobě.

Přeji všem školou povinným úspěšný a radostný školní rok.

Renáta Bartoníčková

Z dějin školy: Neuvěřitelné setkání

Naše škola už dlouhou řadu let zveřejňuje dokumenty ze své bohaté historie na stránkách Všenorského zpravodaje, na výstavách při školních akcích i při projektech spoluvytvářených žáky. V loňském roce vyšel HISTORICKÝ ALMANACH, který shrnuje dlouhou cestu naší minulosti.

Přesto se občas vkrádá myšlenka, zda ta námi v archivech objevená historie už není přeci jen příliš vzdálená, nicneříkající, mrtvá. O to neuvěřitelnější byla návštěva vnučky VOJTĚCHA BEZDĚKA, řídícího hornomokropské školy v době první republiky, paní ŠÁRKY NOVOTNÉ. Objevila ji a do školy přivedla maminka našeho žáka. Paní Novotná byla nesmírně potěšena, že se na jejího dědečka, autora skvělé kroniky, ve škole nezapomíná. Poskytla nám rodinný archiv a tím mnoho dalších dokumentů k dějinám školy i obce, které budeme postupně zveřejňovat.

Prvním z nich je fotografie z 2. poloviny 30. let minulého století, která dokládá, na jaké úrovni byl pěvecký sbor při škole v Horních Mokropsích, který řídil vynikající hudebník a učitel **RUDOLF STONJEK** (sedící zcela vpravo).

Vladislav Veselý

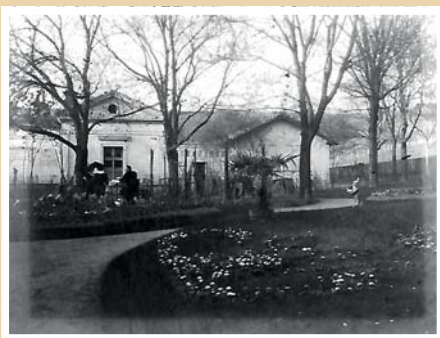
Vzpomínka na konec školního roku

Projektový den a závěrečná slavnost byly tradičně vyvrcholením školního roku. Uzavřeli jsme celoroční projekt věnovaný českým dějinám a rozloučili se s našimi devátáky. Ve škole to bylo prima, ale prázdniny jsou prázdniny...

Vila čp. 47, dnešní čp. 247, byla postavena v roce 1881 pro Josefa Klímu a uzavírá skupinu vil stojících ve svahu proti vile Nolč. Vila po svém vzniku často měnila majitele a v souvislosti s tím také několikrát změnila jméno. Při opravě fasády v roce 1974 bylo v kartuši objeveno původní jméno SLAVIA.

Na rozdíl od sousedních objektů je vila pouze přízemní. V polosuterénu, který je jen pod částí půdorysu přízemí vily, byla původně kuchyně a skladovací místnosti. Půdorys obytného patra plnil zároveň funkci reprezentační, takže je značně rozsáhlý. Vstupuje se ze zahrady do vstupní haly, která pokračuje centrální chodbou s koupelnou, WC a schodištěm do podkroví. Okolo této centrální osy je 5 pokojů. Z pokoje v ose dispozice je vstup na schodiště u hlavního (uličního) průčelí. Ze sousedního pokoje je vstup do lodžie.

Půdorys vily tvoří dva hranoly. Zadní trakt domu se rozšiřuje ve vztahu k terénu. V místě nejširší dispozice je hlavní obývací pokoj. Vile nechybí věž mírně posunutá oproti symetriále přízemí. I styl této vily je neorenesanční, ale s využitím řady ještě klasicistních prvků, zejména na uličním průčelí.

Hlavní průčelí vily je tříosé. Risalit je zdoben dvěma pilastrami s jónskými hlavicemi, které nesou atiku s trojdílným středním štítem. Atika je doplněna slepou kuželkovou balustrádou po obou stranách. Před levé

Vila Slavia

křídlo je představen sloupový portikus, jehož kladí nesou tři toskánské sloupy a pět polosloupů. Mezi sloupy je velmi dekorativní litinové zábradlí. Původní schodiště k hlavnímu průčelí, které mělo mezi zděnými sloupky také litinové výplně, se bohužel nedochovalo.

Výzdoba bočních a zadní fasády používá motivů použitých na hlavním průčelí v již redukované formě. Celou stavbu obíhá korunní římsa se zubořezem a nároží zvýrazňují pilastry. Pilastry spolu s kladím rámuji také okenní otvory. Slepé stěny zdobí štukové dekorace v kartuších.

V zahradě po levé straně vily byl postaven velký zahradní domek, jeho původní podobu můžete vidět na staré fotografii. Stylově domek vilu dobře doplňoval. Později zanikl a byl zcela zastavěn sousedním domem. Majitelé vily pak v horní části zahrady postavili domek nový.

Jak jsem již zmínil, majitelé vily se často střídali. Krátce se zmíním alespoň o nejvýznamnějším z nich. Ve 20. letech minulého století vilu vlastnil JUDr. Václav Bouček. Byl to významný advokát, obhájce v řadě politických soudních sporů a autor řady odborných článků s právní tematikou, např. „O příčinách vadných rozsudků trestních“ nebo „O náboženských deliktech“. Byl to

přední aktivista Masarykovy realistické strany (Česká strana pokroková) a poslanec Revolučního národního shromáždění 1918–1920. Pracoval na ústavě republiky a úzce spolupracoval s prezidentem Masarykem. Ve všensorské vile ho navštívil jak prezident Masaryk, tak jeho syn Jan a další významné osobnosti, třeba Karel Čapek. Ve vile je uchována souprava nábytku z této doby, je to původní vybavení jídelny nebo salonu.

V roce 1951 zakoupil vilu pan Doležal pro své dvě dcery, které v té době byly ještě

v dětské věku. To bylo zřejmě opatření sloužící k omezení nebezpečí konfiskace vily. Ve vile byli nuceni nájemníci a část vily byla v 50. letech využita pro mateřskou školu. Ve vile po své zletilosti zůstala bydlet mladší z dcer provdaná Nemrichová. V té době dostávali lidé práci na tak zvanou „umístěnkou“. Podařilo se ji získat do Modřanských strojíren, kam bylo možné denně ze Všenor dojíždět.

Postupné uvolňování vily od nájemníků trvalo až do konce 70. let, kdy poslední podnájemnice souhlasila s přestěhováním do zahradního domku. Od roku 1974 začali majitelé vilu opravovat. Černobílá fotografie vily je z tohoto roku. Byly opraveny fasády, upraveno okolí domu a modernizováno sociální zařízení. Dispozice domu byla zachována. V interiéru jsou zachovány některé původní prvky, např. kazetové dveře, štuková výzdoba stropů a schodiště do půdního prostoru.

Rodině Nemrichových patří vila dodnes. Raritou je rozsáhlá mineralogická sbírka vystavená v jedné z menších místností vily. Vznikla jako koníček manžela majitelky, který minerály nejen sbíral, ale také řezal, brousil a leštil.

Martin Lehevec

Kmotra liška

Zrzavá, vychytralá a lstivá postava mnoha světových bájí a pohádek, tak je často líčena naše česká „kmotra liška“ – celým názvem liška obecná (*Vulpes vulpes*).

Pravda je, že tento pohádkový popis není úplně nepřesný. Liška obecná je velice inteligentní psovitá šelma, která dokázala úspěšně osídlit celou severní polokouli – od Eurasie, přes Afriku až po severní Ameriku. Lidé ji také vypustili v Austrálii, kam nepatří, a kde úspěšně páchá nemalé ekologické škody. Liška totiž dokáže přežít v takřka jakémkoliv prostředí – poradí si na poušti, polopoušti i ve stepi, obývá mořská pobřeží, lesy, a také extrémně nehostinné oblasti jako horské masivy nebo arktickou tundru.

Potrava lišky odpovídá její všestrannosti. Je zkrátka všežravec. Je dobrý lovec a součástí jejího jídelníčku je naprosto vše, co dokáže ulovit – od myši, přes ptáky, ryby, ještěrky, po celou řadu domácích zvířat (slepice, husy, kachny nebo králíky), dokáže ale usmrtit i zraněnou srnu nebo mladého koloucha. Stejně jako u ostatních predátorů (u kterých se lidé často mylně domnívají, že se živí pouze a jenom masem) je její oblíbenou letní pochoutkou ovoce. Ve městech se pak ve velkém živí odpadky. Nepohrdne ale ani pěknou mršinou. Její přítomnost v naší přírodě má tak velký sanitární význam: lišky se podílí na odstraňování mrtvol, a brání tak šíření nebezpečných nákaz a znečištění. To jistě ocení většina lidí. Až na nás biology, kterým lišky sežerou většinu studijního materiálu ☺.

Podle našich vlastních dat jsou lišky, spolu se srnami a divokými prasaty, absolutně nejběžnějšími savci naší přírody. Tak běžnými, že už osídlily většinu našich měst i vesnic. Nejedná se přitom o jednorázové návštěvy, lišky dnes už ve městech trvale žijí. Evropské metropole jako Praha, Londýn, Paříž nebo Stockholm dnes hostí velmi silné liščí populace a lišky rodí a odchovávají svá mláďata klidně i v centrech měst – v opuštěných budovách, na skládkách, ve sklepech nebo jiných podzemních prostorech. Vzhledem k velkému množství potravy – zejména hlodavců a odpadků – se ve městech liškám velice dobře daří a dosahují zde hustot až 20 jedinců/km². Místo „kde lišky dávají dobrou noc“ tak dostává v moderní Evropě zcela novou podobu.

Co tedy vlastně lišky, tyto mistryně v přežití všeho, vůbec ohrožuje? V současnosti je na tom naše liščí populace tak dobře, že se

o ni není třeba nijak obávat. Lišky jsou u nás lovnou zvěří, ale míra jejich lovu (cca 60 000 kusů ročně) zjevně nemá na početnost populace žádný vliv. Z nemocí je nejvíce ohrožuje svrab a tasemnice liščí, v minulosti i vzteklin, tu se ale u nás podařilo (zatím) úspěšně vymýtit. Svrab je u lišek velice rozšířený a může dojít k jeho přenosu na člověka nebo domácí mazlíčky, přímému kontaktu s liškou se tedy vždy raději vyhněte. Potenciálním ohrožením pro lišku je nově i výskyt šakala a nepůvodního psíka mývalovitého v naší přírodě. Liška, šakal i psík jsou zhruba stejně velké psovité šelmy, žijí v podobném prostředí a loví také podobnou potravu. O jejich vztahu na našem území se zatím nic neví, předpokládá se ale, že šakal by mohl vytěsnit lišku ze svého prostředí, a ta by naopak mohla vytlačit psíka. Šakal a psík jsou u nás už ale široce rozšíření a lišek, zdá se, neubývá. Co je tedy na těchto teoriích pravdy, teprve uvidíme.

▲ Liška obecná, záběr z fotopasti ALKA Wildlife

Suma sumárum: máme se přítomnosti lišek v našich městech a vesnicích obávat? Na tuto otázku není jednoznačná odpověď. Chovatelé drůbeže zajisté nejásají a musí svoje chovy před liškou dobře zabezpečit (pomůže fortelný zámek na kurníku a hlídací pes). Opatrnost je na místě i co se týče přenosu liščích nemocí. Na druhou stranu – méně potkanů, méně odpadků a méně mršin udělá jistě Všenory krásnější. A tak si myslím, že nějakou tu kmotru lišku tady jistě zvládneme.

Tereza Mináriková
tereza@minarik.net

Malíř našeho kraje

Na jaře proběhla v Topičově galerii na pražské Národní třídě výstava celoživotního díla malíře **KARLA KOLÍNSKÉHO** (1902–1995). Žil ve Velké Chuchli a její širší okolí se stalo hlavním inspiračním zdrojem jeho krajinářské tvorby. Nemohl tedy pominout ani krásy dolní Berounky a naší obce. Kdo nestihl výstavu, může se s jeho dílem seznámit v reprezentativní publikaci, kterou na výstavě pokřtil její autor, významný historik a teoretik umění, prof. Tomáš Vlček.

Vladislav Veselý

Proč se na nás tělo zlobí?

**„Můžeme si myslet, co chceme, ale naše tělo ví své...“
Má hodiny – biorytmy. Podle těch se naučilo šlapat.**

**V zimě mráz a v létě vedro,
v noci tma a ve dne světlo,
v noci spím a ve dne makám,
po práci se trochu flákám.**

Tuhle básničku máme v krvi víc, jak tisíce let. A my jsme v tom začali dělat zmatek. V létě, kdy se máme koupat v řece a dřít na polích, sedíme v kanceláři, div že od klimošky neomrzíme. Stres z nás při tom leze i ušima. Pak hup do auta, opět na pozadí a voňavou cestou mezi kamiony domů. Někdy se však stačíme stavět ve vychlazeném hypermarketu pro něco „bio“. A odtud autem až do garáže. 2 kroky a jsme doma. Děti, bašta, telka, počítač a brouzdáme po internetu za modrého světla až dlouho noci. Tělo ale křičí: „Já chci tmu a spát!“ Na zimu jsou naše těla celá natěšená a jako bonus od nich dostaneme izolační vrstvičkou podkožního tuku navíc. Jenže my, jako bychom ten dar neviděli, potíme se v přetopených místnostech a balíme své děti do více a více vrstev značkových oblečků.

Pak se nedivme, že se tělo naštvě a za trest si na nás sešle různé nemoci. Pohádá se tělo s duší, hormony, krvinky, vzbouří se nám imunita a na to už číhají všudypřítomné viry a bakterie. Ty hledají jen tu správnou chvíli, aby se do nás zakously a udělaly si hostinu. Co my s tím? Dát výpověď, odstěhovat se do lesa a krmit se kořínky?! Klidně, ale **možná by stačilo svým tělům lépe naslouchat.**

Jak svému tělu pomůžeme sami?

Pravidelně se **otužujeme**, začneme postupně!
Chodíme ven na vzduch v době, když je světle
Jezme zdravou stravu

Doplňujeme **vitamín D** (denně, minimálně od podzimu do jara)
Dbejme na dostatečný přívod vitamínů C a B

Naučme se pracovat se svým stresem tak, aby nám nevadil, ale aby nás naopak povzbuzoval

Kdy je vhodné očkovat?

Pokud se jedná o **starší nebo oslabené pacienty**. U nich tak můžeme předejít závažným průběhům některých infekcí. Na podzim přichází v úvahu očkování **proti chřipce a pneumokokovým infekcím**. Občanům nad 65 let a pacientům se závažným onemocněním srdce, ledvin, plic, cukrovkou a po vynětí sleziny je aplikuje praktický lékař a plně hradí zdravotní pojišťovny. Chřipka se očkuje každoročně, od října do konce prosince. Pneumokoková vakcína se většinou aplikuje jedenkrát.

Jaké nemoci můžeme čekat a co s nimi?

Na podzim mohou zejména děti potrápiti alergie a astmatické potíže způsobené **alergeny z tlejícího listí a exhaláty z domácích topenišť**. Projevují se dlouhotrvajícími kašli. Pokud kašel trvá víc jak měsíc nebo je přítomna výdechová dušnost, je třeba vyšetření lékařem. Ten pozná, zda se jedná o onemocnění virové, či bakteriální, které je třeba zaléčit antibiotiky a zda je přítomna astmatická složka. Na ní pak nasadí léčbu, která může zabránit rozvoji astmatického onemocnění do budoucna.

Pro děti, i jejich rodiče je zátěžovou zkouškou imunitního systému **nástup do školy a školky**, kde se to bakteriemi, viry a alergeny v jedné místnosti jenom hemží. Při nejlepším to odstonají pouhou rýmou. Je pak třeba pečovat o uvolňování nosních průduchů odsáváním a ředěním hlenu mukolytiky, aby nedošlo k přestupu na zánět středního ucha nebo dutin, či zánět plic, který se může projevit pouze celkovou zchváceností.

Na podzim se zhoršují i kožní nemoci, jako **ekzémy, lupenka, pityriasis, akné**. Je to v důsledku snížení imunity a dehydratace kůže. Obranou je pravidelné promašťování kůže, třeba vepřovým sádlem, a zdravá strava.

V tomto období se zhoršují i **žaludeční vředy** a depresevní stavy. Vředům ulevíme důsledně pravidelnou stravou, která neutralizuje žaludeční šťávu, aby nenahloďovala sliznici. Dále vynecháním kouření, kávy, alkoholu, brufenu, acylpyrinu, diklofenaku a stresu. Pokud to nepomůže, je třeba zajít k lékaři. Ten vyšetřením potvrdí podezření a může nasadit blokátory protonové pumpy, léky, které mají schopnost vřed skutečně vyhojit a ochránit sliznici.

Podzimní deprese bývá zhoršována nedostatkem slunečního světla. S ním je úzce spojen hormon melatonin a vitamín D. Vitamín D bychom měli doplňovat minimálně od podzimu do jara a kůži vystavovat dennímu světlu. Je možné i zakoupit si desku s bílým světlem. Pokud ale zjistíte, že Vám deprese narušují kvalitu života a vztahy, nebo se objeví sebevražedné myšlenky, je třeba to ihned řešit s lékařem. Nemusíte se obávat, je to časté a lidské. Máme štěstí, že dnes existují výborné léky s minimem nežádoucích účinků. Ty nás mohou uchránit od nemoci duše, která bývá často bolestivější, než nemoci těla.

Nebojme se, poslouchajme své tělo a využijme všech darů podzimu. Chodíme do lesa, sbíráme šípky, je jich plné Postádlí a obsahují spoustu vitamínu C. Radujme se z toho, že žijeme v tak krásném místě, kde je příroda ještě zachována a můžeme ji využít jako lék pro tělo i pro duši.

Michaela Formánková

Střípky z mého dětství u vody

Vzpomínky Milady Bělské-Hnízdilové

Když jsem povyrosla a začala chodit do školy, nikdy nezapomenu na mé první setkání se smrtí, které se mě hluboce dotklo. Alenka, jedna z mých nejbližších kamarádek, se kterou jsem si denně hrávala, zemřela nečekaně na záškrť. Tehdy se neočekovalo. Její tatínek byl vážený pán – vládní rada. Uvědomila jsem si, že smrt si nevybírá.

Můj tatínek byl sirotek, rodiče mu zemřeli na tuberkulózu. Všech 6 sourozenců vychovala nejstarší sestra, která ve 30 letech zemřela. Řekli mi, že se udřela. Ještě před tím stačila dát tatínka do učení k zahradníkovi a tak se postarala o náš další osud. Tatínek zprvu pečoval o zahrady všenorokých vil. Tam se seznámil s maminkou. Později se rozhodli postavit se na vlastní nohy a založit si zahradnictví u vody. Bylo to v místě mezi Louží a Sádkami. Tam jsme pak i bydleli. Už když jsem byla malinká, chodili jsme na stavbu každý den s bráškou Mirkem pomáhat.

Všechno, co bylo potřeba koupit a zařídit, tatínek domluvil v hospodě Na Ko-

▲ Manželé Ludmila a Jan Hnízdilovi

▲ Tak jsme se stěhovali po povodni v roce 1942

várně. Tehdy si lidé byli blízcí, potřebovali se a vzájemně si vypomáhali. Na Kovárně to tehdy žilo. Každý večer po práci se tam scházeli muži, hráli kuželky, domlouvali obchody, pořádaly se tam i plesy a pro nás děti maškarní. Pamatuji si také, jak muži ze vsi rozbíjeli ledy na Louží a vozili je do sklepů Na Kovárnu. Nebyly ledničky a potraviny se uchovávaly na ledu.

Naše dětství na zahradě u Berounky bylo překrásné. Řeka tehdy nebyla ještě regulovaná a její tok vedl podél svahu u osady Lavičky. Tam se tvořil pod skalou ve vodě velký vír a to byla pro nás děti výzva. Plavat jsem se naučila tak, že jsem prostě skočila do vody. Pak jsem se dostala do víru a bylo ouvej. Uvědomila jsem si, že buď doplavu na druhý břeh, nebo se utopím. Tak jsem to dokázala a od té doby plavu. Později jsem plavání dělala i na univerzitě.

Dětství v zahradě bylo nerozlučně spojeno i s tvrdou prací. Denně po příchodu ze

Ve Všenorech jsem se narodila. Nebylo to tehdy jednoduché, hygienické podmínky na dnešní dobu těžko představitelné, nebyla antibiotika, pro vodu se chodilo ke studni nebo ke studánce u vily Boženka. Rodilo se doma a nezřídka se stávalo, že těžký porod skončil pro matku nebo dítě tragicky. My jsme to s maminkou zvládly, ale ztratila hodně krve a tak se prý dlouho zotavovala.

školy jsme museli nejdřív pomáhat v hospodářství. V létě jsme dělali všechny práce v zahradnictví, v zimě se pletly rohože, opravovaly skleníky a podobně. Zprvu se dělalo vše ručně, později se tatínkovi podařilo pořídit si traktůrek i zavlažovací zařízení. S bráškou jsme rozváželi zeleninu lidem do domů. Pamatuji se, jak jsem ji nosila pravidelně i panu profesorovi Kubálkovi.

Krásné byly zimní večery, kdy k nám chodily maminčiny kamarádky drát peří. Svítily jsme si při tom petrolejkou. Elektrinu jsme ještě neměli. My děti jsme předčítaly nahlas z knížek. Tatínek miloval knihy, hlavně díky nim, když mu osud nedopřál školy, získal přehled a moudrost. Četli jsme strašně rádi a každý večer doma společně při petrolejce.

V zimě byl u nás opravdový mráz. Topili jsme v kamnech v obývací místnosti, kde měla maminka velkou plotnu, na které vařila. V pokojíku, kde jsme s bráškou spali, kamna nebyla a tak jsme se každé ráno bu-

▲▶ Manželé Hnízdilovi s vnoučaty

dili s jinovatkou u nosu. Nevadilo nám to, byli jsme otužilí a pod obrovskou duchoinou z nadraného peří nám bylo teploučko. Když byl led, spoustu času jsem strávila na Louži, kde jsem celé hodiny nacvičovala piruety a prvky, které jsem okoukala v kině a našla v časopisech o krasobruslařích. Lidé se bavili společně. Jak napadl sníh, celé rodiny vyběhly na Podstádlí se sáňkami a různými udělátky, která si doma vyrobili. Nejezdila žádná auta a tak to jelo krásně dolů od lesa až k nám k Louži.

Za války bylo u nás na vsi lépe než ve městě, protože jsme měli svá malá hospodářství. Němci nás hlídali, ale my jsme si vždy našli nějakou cestu, jak část produkce zachránit pro své rodiny a příbuzné ve městech. Pamatuji, jak tatínek jezdil tajně v noci pro mouku do mlýna za jezem. Lidé si ji pak rozdělovali. Pomáhali si. Chovali jsme prasátko a kozy, ale Němci to nesměli vědět. Tak jsme je s bráškou chodili pást v noci. Jednou jsme usnuli a kozy nám utekly. Nakonec jsme je našli, jak se prochází po kolejších, ještě včas. Zabíjeli jsme tajně a maso pak nakládali a sušili. Jednou jsme měli ale namále. Němci se to nějakým způsobem dozvěděli a přišlo k nám na prohlídku Gestapo. Hledali všude. Maminka nakonec maso rychle schovala pod špinavé prádlo a tak nás zachránila.

Naše zahrádky a domeček u vody dvakrát vyplavila velká voda. První přišla bleskově, bez varování. Maminka šla ve 4

hodiny ráno husám ke studni pro vodu a všimla si, že se v dálce něco třpytí. Za pár minut byla voda u našeho domu. Rychle nás odvedla k tetě, a když odcházela tatínek s věcmi, už bylo vody po krk. Voda nám vzala téměř vše, co jsme si vybudovali. Pořádilo se zachránit našeho pejska. Já jsem z toho tehdy ještě neměla rozum a tak se mi moc líbilo, jak jsme vozili na lodičkách almary. Tehdy nebylo žádné pojištění, které by nahradilo škody. Když opadla voda, nastala dřina. Druhá povodeň přišla za války a před zimou, v ledech zamrzly celé chalupy plovoucí po vodě a zapříchly se v zátočině pod jezem. Němci do nich stříleli. Viděla

jsem lidi, kteří se snažili do chat vniknout a vzít si věci. Táním se kry pohnuly a lidé se tam utopili.

Ke konci války kolem nás po trati Němci převáželi tanky. Místní muži zorganizovali odbojovou skupinu a snažili se jim to překažit. Pamatuji, jak jedné noci odcházela tatínek pryč, a maminka se bála. Později jsem se dozvěděla, že se pokoušeli vyhodit do vzduchu náš most. Trať se snažili vyřadit z provozu i američtí letci. Pamatuji se, že tam svrhli bombu, která prý měla dopadnout na dobrýchovické nádraží. Minula se ale cílem a skončila v mokřadu na dnešní Plzeňce. V těch místech si náš tatínek plánoval založení nového zahradnictví.

Po válce nastala doba nadšení, budování a velkých změn. Ve 14 letech jsem odjížděla z domova na internát do Zlína. Loučení s domovem bylo těžké. Nikdy jsem na tu chvíli nezapomněla. Vyšla jsem si na Podstádlí, na místočko k brázkám. Tam jsem

měla pod sebou jako na dlani celý svůj domov i s naším zahradnictvím u vody. Slíbila jsem si, že nezapomenu a že se sem vrátím. V životě jsem prošla překrásnou cestou, která dosáhla svého cíle opět zde. Obě mé děti tady dnes žijí dál.

*Podle autentických vzpomínek
z vyprávění naší maminky
Milady Bělské-Hnízdilové sepsali
Michaela Formánková a Dalibor Bělský*

Vyzýváme všechny pamětníky, kteří se s námi chtějí podělit o své zážitky z mládí ve Všenorech, přihlašte se na tel. čísle: 770 684 064, těšíme se.

Povedená tečka za školním rokem

Závěrečný koncert hudebních kroužků SVČ proběhl na obecním úřadě 13. 6. od 17 hodin. Zahrál a zazpíval Jiří Polívka se sborem – a bylo to opět živé, strhující představení! Z programu sboru vybírám: John Legend: All of Me; Jiří Suchý: Každý ráno, Marnivá sestřenice (vlasy samou loknu měla...); Jaroslav Ježek & V & W: Klobouk ve křoví, V domě straší duch, David a Goliáš, Kolem okna; Suchý & Šlitr: Černá vrána. To byla paráda!

Kytarový kroužek nabídl představení několika odvážných hráčů, a zahráli si i úplní začátečníci! V programu začínajících muzikantů zazněly tyto písničky a skladby: 2 začátečníci, Já jsem muzikant, ústřední píseň z filmu Princezna ze mlejna, Prázdniny. Pokročilá skupina hráčů, Terezka, Lea a Adam, zahrála tyto skladby: Tři kříže, Toulám se, Šípkové růže (pohádka). Adam pak vystříhl sólově: Nový obzory od Slzy a Vlak z Frisca 05.

Následovalo **vyhlašování výtvarné soutěže**. Její výsledky již Zpravodaj uveřejnil v letním čísle. Proto jen připomeňme, že SVČ chtělo soutěžit dětem a učitelům k třicátému výročí 17. listopadu 1989 připomenout, že se život skládá hlavně z jejich nezávislých rozhodnutí. A tedy že to, co je pro děti krásné a co by si přáli, mají na dosah, jen se správně rozhodnout.

Po skončení oficiálního programu proběhla tradiční **neformální část, při níž se setkávají lidé čtyř generací** a mohou si povídat. Atmosféru podvečera dokumentují přiložené fotografie.

Akademie pro seniory

Akademie pro seniory se rozloučila se školním rokem v sobotu 22. června na vycházce s paní Viktorií Královou. Tentokrát byl naším cílem Žižkov, město strmých uliček a pavlačí. Viky provedla seniory od Churchillova náměstí nahoru a zase dolů celým neasanovaným Žižkovem a nezapomněli ani na pivo, které tam všude teče proudem.

Akademie pro seniory byla založena při SVČ v roce 2012 a i v následujícím roce přinese pestrý program. V říjnu jsou plánované přednášky na 3. a 24. října, téma bude upřesněno. Sledujte aktuality na webu SVČ Všenory.

Nabídka kurzů SVČ Všenory

Kurzy Střediska volného času ve školním roce 2019–2020 jsou zveřejněny na webových stránkách <https://www.svc-vsenory.cz/> v rubrice „Nabídka kurzů“.

Školní děti				
Kurz	Lektor	Časy konání	Místo	Cena/pol.
Základy kitingu	Havrdá David	Především o víkendech	Všenory, u řeky pod nádražím	Zdarma
Přípravka tanečního sportu	Šimáčková Vladimíra	Út 16.30–18	ZŠ Černošice, Komenského 77	2000 od konce září
Kroužek řemesel a kutilství	Salivar Ivan	St 14.30–15.30, 15.40–16.40	ZŠ Všenory	1990 od 2. října
Atletika	Brožová Hana	Dle dohody	ZŠ Černošice	1000
Turistický kroužek	Koubek Petr	4 celodenní organizované výlety	Nabídka výletů na webu SVČ	500
Doučování z matematiky	Bímová Kristýna	1 hodina týdně, dle dohody	Ateliér SVČ Všenory	1000
Francouzština (individuální lekce)	Brožová Hana	Čt od 14 a dle dohody	Ateliér SVČ Všenory	4000
Jóga pro mladší děti	Pikardová Anna	Po 13–13.45	tělocvična ZŠ Všenory	700
Keramika Dobřichovice	Janášová Lucie	Út 13.20–14.50, 15–16.30	ZŠ Dobřichovice	1800
Keramika Dobřichovice	Vrabcová Radoslava	St 13.20–14.50, 15–16.30, 16.40–18.10 Čt 13.20–14.50, 15–16.30	ZŠ Dobřichovice	1800
Keramika mladší a starší děti Všenory	Hrušková Hana	Út 14.30–16, 16–17.30 Pá 14.30–16	1. st. ZŠ Všenory	1300 (mladší, 1. a 2. třída) 1600 (starší 3. třída a starší)
Zobcová flétna, klavír	Lokajíčková Iva	Po 13.15–17	ZŠ Všenory	2600 cena pro děti s trvalým bydlištěm ve Všenorech (6800 pro ostatní zájemce)
Kytara	Pikardová Anna	Út a Čt dle dohody	2. st. ZŠ Všenory	1800
Kytara, flétna	Šidlík Vladimír	Čt, Pá 14–16 dle dohody	ZŠ Všenory	1800
Ukulele a bonga	Jirků Martin	Út 14–15	ZŠ Všenory	1500
Pěvecký kroužek	Hokr Pavel	Čt 13–14	1. st. ZŠ Všenory	1500
Sportovní hry pro 1.–4. třídu	Dobrský Jan	Po 15.30–17	ZŠ Všenory	1000
Výtvarný kroužek	Šandor Martin	St 15–16	ZŠ Slivenec	890
Předškolní děti				
Kurz	Lektor	Časy konání	Místo	Cena
Jazyková chvíle	Chocholová Kropáčková Lenka	Čt 9.30–10.00	MŠ Hobík Všenory	v rámci docházky MŠ Hobík
Hudebně-pohybový kroužek	Šnobl Šilhavá Barbora	Út 9.30–10.00	MŠ Hobík Všenory	v rámci docházky MŠ Hobík
Šikovné ručičky	Šnobl Šilhavá Barbora	Po 9.30–10.00	MŠ Hobík Všenory	v rámci docházky MŠ Hobík
Výtvarný kroužek	Chocholová Kropáčková Lenka	St 9.30–10.00	MŠ Hobík Všenory	v rámci docházky MŠ Hobík
Dospělí				
Kurz	Lektor	Časy konání	Místo	Cena
Jóga pro ženy	Pikardová Anna	Út 17.15–18.30, 18.45–20	ZŠ Všenory	1300 Od října
Keramika dospělí	Vrabcová Radoslava	Út 18.30–20 Čt 16.45–19.45, 19.45–21.45	ZŠ Dobřichovice	2250
Konverzace Aj s rodilým mluvčím	Sedina David	Dle domluvy	ZŠ Slivenec	2000
Hudební kroužky (od 9. 9. 2019)				
Kurz	Lektor	Časy konání	Místo	Cena
Klavír, akordeon	Novák Petr	Po	Rudná ZŠ	6800
		St	Rudná ZŠ	6800
		Pá	Vinoř Vincent	7500
Flétna, klavír	Kotková Veronika	Po, Čt	Černošice ZŠ	6800
Klavír	Tillová Petra	Út	Černošice ZŠ	6800
Klavír	Bárta Matěj	Čt	Černošice ZŠ	6800
Klavír	Rataj Martin	Út	Černošice ZŠ	6800
Klavír	Gubaniova Ivana	Po	Vinoř Vincent	7500
		Čt	Rudná ZŠ	6800
Klavír	Vinterová Anna	St	Černošice ZŠ	6800
Klavír	Liscová Barbora	Po	Třebotov ZŠ	6800
		Čt	Černošice ZŠ	6800
Klavír	Frodl Filip	Út	Vinoř Vincent	7500
Flétna, klavír	Dražková Veronika	Čt	Vinoř Vincent	7500
Kytara, klavír	Kučera Martin	Po	Černošice ZŠ	6800
Kytara	Mašek Jan	Út	Rudná ZŠ	6800
		St	Nučice ZŠ	6800
		Čt	Černošice ZŠ	6800
Klavír	Dubská Helena	Út	Nučice ZŠ	6800
Klavír	Hokr Pavel	Po, Út, St	Černošice ZŠ	6800

Nekrmte naše koně, kozy, ovce!

Vidíte tyto cedule u výběhů nebo pastvin pro koně nebo další kopytníky? Říkáte si, že přece jedno jablíčko nebo jeden kousek suchého chleba nebo čerstvě posečená tráva jim neublíží? Tak tento článek je přímo pro vás.

V první řadě je třeba si uvědomit, že podobné pocity jako vy má většina kolemjdoucích, zvláště pokud koně stojí u ohrady a dělají na vás „smutné koňské oči“. Pokud by jim každý dal několik jablíček nebo kousků pečiva, budou mít tato zvířata ohromné problémy, které podle toho, co jim „hodný“ člověk dal, mohou mít za následek až smrt. KONĚ, KOZY, ANI OVCE NEJSOU POPELNIČE NA BIOODPAD.

Jablko, mrkev, cukrová řepa, hruška, okurka, slupky od melounů – zkrátka zelenina a ovoce. Nic sice neudělají, ale v malém množství. Obsahují plno vody a sacharidů, které mohou zkvasit a vyvolat velkou nepolechu v žaludku vedoucí až k smrti.

Suché pečivo – mnoho lidí si pod pojmem suché nebo staré pečivo představí třídní rohlík nebo chleba, které už lidem nechutná, a tak ho hodí přes ohradu, aby si zvířátka také užila. Vysypou-li zde tašku takového pečiva, zvířata si skutečně užijou – ohromné bolesti, které by si nikdo z nás zažít nepřál a smrt v křečích. Suché pečivo je skutečně suché, takové, jaké používáte na strouhanku. Nicméně podobně jako zelenina, obsahuje množství sacharidů, které ve větším množství způsobují problémy. A to se ani nezmiňuji o tom, že lidé ho v dobré víře usuší, ale špatně a pak do ohrad nahází plesnivé zbytky.

Hrachovina, vojtěška, zbytky z polí, jetel, luštěniny – také tyto rostliny velice snadno v žaludku zkvasí a přivodí trávicí obtíže.

Tráva – posekali jsme trávu, tak ji dáme koním, ovčím nebo kozám, nebo ji dáme vedle výběhu. V první řadě, pokud sekáte sekačkou, je tráva už „namletá“ a pro zvířata značně nevhodná, protože místo pokousání a rozmělnění se slinami ji mohou polykat a opět mít obtíže, navíc je často nasekaná tak na jemno, že se např. u koz urychlí zkvašování potravy v bachelu a produkce plynů. V posekané trávě mohou být i jedovaté rostliny, které by kopytník v celém stavu jednoduše nežral. Také čerstvě posekaná tráva i kosou může koním ublížit – např. je-li zapařená, mají-li

koně např. nějakou dietu, jsou-li navyklí na více suchého, apod. Složení trávy u výběhu se může zdát v pořádku – majitel přece rozhodne, zda ji koňům dá a kolik. Napadlo vás však, že kromě výše uvedených věcí s dietou koně mohou výběh rozbourat, aby se dostali k trávě?

Čím je vlastně naše nevhodné krmení ohrožuje:

- Dlouhodobé problémy – tloustnutí a s ním spojené problémy, laminitidy, která se u koňů nazývá schvácení kopyt. Jde o akutní nebo chronický zánět šikry kopytní kosti. Kopyto je bolestivé, kůň kulhá, má horečku, v těžkých případech může dojít až k vyuzutí rohovinového obalu kopyta
- Kolika – noční můra všech chovatelů kopytníků. Pokud kůň dostane něco, na co není zvyklý, může dojít například k přemnožení bakterií ve střevě, které začnou kromě plynů navíc produkovat endotoxiny. Kolika je velmi vážný stav, který může bezprostředně ohrozit život a zvíře v těžších případech ve velkých bolestech umírá do několika hodin. Zvíře obvykle hrabe, je neklidné, kope se do silně nafouknutého břicha, může se válet, vstávat, lehat, potí se, podlamují se mu zadní končetiny, která za sebou vláčí. Může také strnule stát, potit se a třást se – což už často ukazuje na blížící se konec.
- KONĚ NEZVRACÍ – ano, pokud koně něco sežerou, nedokážou potravu vyzvracet tak, jako my, ale musí se s tím jejich tělo vypořádat. Kozy a ovce sice zvrací, ale neznamená to, že na koliku netrpí. Znáte přirovnání „honit někoho jako nadmutou kozu“? – koze se nahromadil v bachelu plyn po strávení nevhodné potravy a nadmula se. Nemůže si ani odříhnout, nemůže si ani „pšouknout“. Dříve se používal (kromě rizikového užití trokaru, kterým se probodne kůže i stěna bachelu) k léčení tohoto akutního stavu olej nebo parafin vpravený do těla a následně se koza nutila do pohybu.

Kromě ohromné bolesti a utrpení zvířat nesmíme zapomenout i na smutek lidí, kterým umírá před očima jejich dlouholetý kamarád kvůli svévolným krmičům. Kůň, který vozil malé děti. Kůň, se kterým se chystali na vandr po Brdech. Kůň, který byl zachráněn z nevhodných podmínek. Koza, která dává mléko. A tak bychom mohli pokračovat. Náklady na léčení se často vyšplhají i do statisíkových částek.

Prosíme vás tedy za všechny koně, kozy, ovce a další zvířata v zájmovém chovu – nekrmte je přes ohrady! Pokud sbíráte pečivo, máte úrodu jablek, mrkve, zeleniny, není nic jednoduššího než se zeptat, zda ho budou majitelé zvířat chtít či nikoli. Když vás odmítnou, nic si z toho nedělejte, mají všeho dostatek a nepotřebují přebytky, které by jejich zvířatům ublížily. Obráťte se někam jinam. Pokud navážete spolupráci, určitě nebudou majitelé proti, abyste pod jejich dohledem koňům některé dobroty zkrmili a koníka si pohladili – předpokládám, že většina lidí krmí koně, ovce nebo kozy s dětmi. Učte děti správnému respektu ke zvířatům a nepodléhejte jejich momentálním náladám.

Fotky v tomto článku jsou z nedávné skutečné události, kdy majitelce díky právě těmto lidem zemřel kozlík – podobně jako koně i on měl své jméno. Kromě již napsaného by chtěla vzkázat lidem – nelíbí-li se vám zdravotní stav zvířete, kontaktujte nejdříve majitele. Může se jednat o staré, již věkem sešlé zvíře, které má před sebou poslední měsíce života, nebo může jít o zvíře zachráněné z nevhodných podmínek, které je vyhublé, nepracuje mu správně metabolismus, je na speciální dietě a několik jablek „na přilepšnou“ ho může i zabít.

Helena Jahelková

Hipoterapie a jezdecké hry v Černolicích

V Černolicích je od května 2019 středisko hipoterapie a jezdecké turistiky, Kamenitý vrch, z.s. Zde se mohou děti i dospělí seznámit zblízka s nádherným zvířetem – koněm.

Hlavní činností střediska je hipoterapie (od slova hippos – kůň). Je to léčebná metoda, která využívá přenosu pohybu koňského hřbetu v kroku na člověka. Je vhodná zejména u dětí s dětskou mozkovou obrnou, opožděným vývojem a poruchami svalového tonu. Může být využita také pro zlepšení vadného držení těla, rovnováhy a fyzické kondice. Kromě pohybu působí pozitivně také samotný kontakt s koněm, který zlepšuje emoční ladění a motivaci dítěte k terapii.

Ve středisku se mohou děti se zdravotním znevýhodněním seznámit s koňmi v rámci Dětského klubu s prvky kontaktní hipoterapie. Děti si koně mohou pohladit, vyčistit a vyzkoušet si na něj i nasednout. Jednorázová nebo pravidelná docházka do klubu je pro děti a jejich rodiče zdarma.

Kamenitý vrch pořádá také preventivní programy pro zdravou populaci. Děti i dospělí tak mohou zažít kontakt s koňmi při zážitkových akcích s jezdeckými hrami a výlety do přírody.

Nejbližší akce Dětského klubu s prvky kontaktní hipoterapie je 23. září od 17 do 18 hod. Program je pro děti se zdravotním znevýhodněním a jejich rodiny, vstup je zdarma, více informací najdete na www.kamenityvrch.cz.

*Markéta Janatová,
místopředsedkyně spolku Kamenitý vrch, z.s.*

Co je nového Na Podstádlí?

V Dětském lesním klubu Na stráni je už živo. Máme za sebou putování za skřítky z brdských lesů i zlatou horečku. Společně se staráme o zvířátka a zahrádku, pak si hrajeme v lese, kde strávíme

zbytek dopoledne. Následuje oběd, který vystřídá další aktivita, již v zázemí. Jsme moc rádi, že je klub už v provozu, že je zde slyšet veselý dětský smích a těšíme se na všechna setkání, která nás v tomto i příštím roce čekají.

Aneta Neubergová

Ateliér u Šebestů Všenory

Ateliér u Šebestů byl založen v roce 2017 v prostorách statku rodiny Neubergových ve Všenorech. Na jeho vybudování se podíleli přátelé ze Všenor. Oficiální zahájení ateliéru proběhlo v červenci 2017 formou vernisáže.

Ateliér je rozdělen na fotografický, hudební a divadelní.

Fotografický ateliér vede Silvie Šebestová, která se věnuje umělecké, rodinné, portrétní, divadelní, dokumentární a svatební fotografii. Těšit se můžete na podzimní rodinné focení v exteriéru Všenor a dále na vánoční fotografování v ateliéru.

Hudební ateliér pod vedením Lenky Pešové pořádá soukromé hodiny popového a jazzového zpěvu. Hudebním doprovodem je Jan Peš (pedagog ZUŠ, muzikant) – kytara.

Divadelní ateliér zaštiťuje Jakub Šebesta, který nabízí soukromé hodiny zaměřené na herecký projev, rozvoj improvizčních do-

vedností, práci s textem a přednes. Mimo soukromé lekce nabízí lektorování a vedení seminářů Divadla Forum – divadlo utlačovaných.

V prostorách ateliéru jsou k vidění umělecké výrobky Matouše Škorpíka, který se zabývá uměleckým svášením. Jeho výrobky je možno zakoupit nebo objednat přímo na míru.

Rozvoj kulturních tradic ve vesnici

Mimo hlavní větve činnosti se ateliér účastní na pořádání akcí, které sbližují nejen naše sousedy ale i další lidi z okolních vesnic.

Podíli se na organizaci pořádání Masopustního průvodu ve Všenorech. Navázal spolupráci s organizátory Mokropského Masopustu. Nedílnou součástí je propojení s organizací Portus Praha, z.ú., chráněné bydlení Slapy na pravidelném **Čištění Země ve Všenorech**.

Významným projektem ateliéru je pořádání sousedského setkání **Všenorský bazárek**, který se pořádá dvakrát ročně, na jaře a na podzim, včetně prezentace jednotlivých sekcí ateliéru. Podzimní Všenorský bazárek se bude konat opět ve dvoře Ateliéru dne: 12. 10. 2019 od 11 hod.

V blízké budoucnosti otevřeme přidružený multifunkční klub, který bude koncipován na tematické dny, jež budou zaměřeny na širší spektrum obyvatel – toulky minulostí pro seniory, poetické večery, čtení pohádek, projekce filmů, workshopy atd.

Jednotlivé události by nemohly existovat bez zapojení blízkých přátel, sousedů a dobrovolníků, kteří se významnou mírou podílí na organizaci a plánování akcí. Motto ateliéru je propojování a setkávání lidí prostřednictvím společných akcí. Bez Vás by smysl ateliéru nebyl naplněn. Děkujeme.

Ateliérové akce jsou pořádány s šetrností k matce Zemi.

Silvie Šebestová

Veterán klub-depo Všenory

Veterán klub-depo Všenory se v červnu zúčastnil tradičního setkání historických vozidel vyrobených do roku 1945 s vyjíždkami krásnou krajinou Českého ráje, které uspořádal Veteran car club Jičín. V srpnu se zúčastnil 45. ročníku Srazu historických vozidel v Domažlicích.

**Chystáte se prodat nemovitost?
Chcete ji prodat bez starostí?
Zavolejte mi, rád přijedu za Vámi.**

RE/MAX
Horizont

Zahodte své starosti, nabízím:

- ▶ Profesionální zpracování prezentace nemovitosti
- ▶ Zajištění účinné inzerce na největších realitních serverech
- ▶ Férové a profesionální jednání
- ▶ Právní servis přes certifikovanou advokátní kancelář
- ▶ Bezpečnou úschovu peněžních prostředků
- ▶ Předání nemovitosti novému majiteli
- ▶ Kompletní servis spojený s prodejem nemovitosti

Jaroslav Pýcha

722 490 490

Váš certifikovaný realitní makléř

Více o mně na www.jaroslavpycha.cz.

V této lokalitě hledáme:
*Rodinný dům
Byt v OV s balkonem
Chatu zděnou i dřevěnou*

jaroslav.pycha@re-max.cz

AUTOOPRAVNA BEER

Mechanické opravy osobních automobilů

Příprava a realizace STK a emisí

Výměna čelních skel

Autoelektrika

Klempířské práce

Pneuservis

VŠENORY 486

Mobil: 603 182 873

Po–Pá: 7.30–12.00 13.00–17.00

VŠE NORSKÝ zpravodaj

Vydává Obecní úřad Všenory, U Silnice 151, PSČ 252 31,
IČO 241869, periodicita čtvrtletně, evid. číslo MK ČR E 21493.

**Na výrobu tohoto čísla se podílely: Lenka Nejedlíková,
Alena Sahánková, Michaela Formánková, Kateřina Samojská, Eliška
Reitšpiesová. Korektura: Eliška Bubníková.
Grafická úprava: Aleš Lederer**

email: vsenorsky.zpravodaj@gmail.com

Redakce si vyhrazuje právo zaslané rukopisy redakčně upravit a opatřit nadpisem.

Uzávěrka podzimního čísla je 20. listopadu 2019.

Vážené všenorské spolky a kluby, pokud chystáte nějakou akci
po 15. prosinci 2019 a chcete zveřejnit pozvánku v našem zpravodaji, napište nám:
vsenorsky.zpravodaj@gmail.com.

Ceník plošné inzerce

celá strana **2 000 Kč** 1/2 strany **1 000 Kč**
1/4 strany **500 Kč** 1/8 strany **250 Kč**

Ceník řádkové inzerce

Soukromé osoby: první dva řádky zdarma,
každý další započatý řádek **50 Kč**
Podnikatelé: každý započatý řádek **100 Kč**

Příjem inzerce: obec@vsenory.cz

1/4	1/8
1/8	1/8
1/2	

Sudoku

3		8	4					5
		5	6			4		1
	1		8					9
				8		7		
4			2		6			3
		7		3				
1					2		4	
7		3			8	5		
5					1	9		8

8	E	6	1	4	7	9	2	5
7	1	5	8	9	6	E	4	2
4	2	6	3	5	2	8	7	1
9	3	7	2	1	4	5	6	8
6	8	4	9	3	7	2	1	5
5	2	1	6	E	5	4	9	8
3	6	8	7	2	1	4	5	9
2	7	9	4	8	3	6	5	1
1	4	3	5	2	8	7	9	6
9	5	2	8	6	9	5	1	4
8	1	7	2	5	4	1	7	3

Řešení

Bílý dává mat 2. a 3. tahem

Řešení: 1. Dh6+ Kxh6 2. Sxh8#

Řešení: 1. Se8+ Kxe8 2. Dh5+ Kd7 3. Dd5#

POZVÁNKY NA AKCE

Vítání občánků

NEDĚLE 22. 9. – 15:00

22. září od 15 hodin se uskuteční v Kapli sv. Jana Křtitele slavnostní přivítání dětí narozených v roce 2018.

Setkání dětí s koňmi v Černolicích

PONDĚLÍ 23. 9. – 17:00–18:00

V rámci **Dětského klubu s prvky kontaktní hipoterapie** proběhne další setkání. Program je pro děti se zdravotním znevýhodněním a jejich rodiny, vstup zdarma. v případě zájmu o účast prosíme o rezervaci místa na emailu info@kamenityvrch.cz.

Více informací na www.kamenityvrch.cz.

Návštěva Státního oblastního archivu Praha-západ v Dobřichovicích

ÚTERÝ 8. 10. – 17:00

Mimořádná prohlídka archivu uspořádaná pro všenorské občany se uskuteční ve spolupráci s PhDr. Pavlem Buchtelem, který nás provede prostory archivu a jeho sbírkami. Při prohlídce uvidíme i školní a obecní kroniky ze Všenor a Horních Mokropes. Sraz účastníků je před budovou archivu v Dobřichovicích v Pražské ulici 728.

Zámecké slavnosti na zámku Řitka

PÁTEK 11. 10. – 15:00

Během slavností proběhne slavnostní křest a autogramiáda českého překladu knihy „Nezlomná“ o Latě Brandisové, kterou napsal anglický spisovatel Richard Askwith. Máme od majitelů zámku srdečné pozvání pro občany Všenor, vzhledem k tomu, že jsme se informačně podíleli na části knihy věnované Latě Brandisové a Hanušovi Kasalickému.

Všenorský bazárek

SOBOTA 12. 10. – 11:00

Podzimní **Všenorský bazárek**, se bude konat opět ve dvoře u Šebestů, Na Návsí 57. Součástí bazárku bude prezentace jednotlivých sekcí ateliéru.

Pozor novinka! Všenorský běh s pejskem

NEDĚLE 13. 10.

Rádi bychom spojili lásku k našim čtyřnohým kamarádům s trochou pohybu a příspěvím na dobrou věc. Proto **zveme**

všechny věkové i váhové kategorie pejsků i jejich páníčků na **1. ročník závodu „Všenorský běh s pejskem“** tentokrát „Všenory pro Voříškov“. Detaily akce dostanete do schránky a budou na webových stránkách obce. Vstupné bude dobrovolné, výtěžek z akce půjde na miniazyl pro pejsky Voříškov ve Zbuzanech, www.voriskov.cz.

Rádi bychom zapojili i místní drobné podnikatele, kteří by se na základě menších cen pro účastníky mohli představit našim občanům. Závod bude zakončen společným posezením u ohně. Organizují: Helena Jahelková, Michaela Formánková

Geologická vycházka s Filipem Stehlíkem

SOBOTA 26. 10.

Na podzimní geologickou vycházku pojedeme tentokrát auty na sedlčansko-krásnohorský metamorfovaný ostrov. Bližší informace budou na webu Obce Všenor a Všenorské knihovny nebo telefonicky 607 263 700.

VŠENORSKÉ JABLKOBANÍ

SOBOTA 28. 9. – 13:00

Srdečně všechny zveme na VŠENORSKÉ JABLKOBANÍ, které se již potřetí koná v den státního svátku sv. Václava 28. září. Tentokrát se bude konat na louce u nádraží Všenor, a to s ohledem na dětské návštěvníky této akce a jejich vyžití.

SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ JABLEČNÝ KOLÁČ

Ani tentokrát nebude chybět soutěž o nejlepší jablečný koláč, která celou akci provází již od roku 2017.

A tak **POZOR** – připravte si vaše oblíbené, ověřené či experimentální recepty a na svatého Václava se na vás budeme moc těšit!

JAK PŘINÉST KOLÁČ?

Soutěžní koláče je možné přinést před začátkem Jablkobraní od 13 do 14 hodin na místo konání akce u všenorského nádraží. Koláč může být kulatý, hranatý – prostě jakýkoliv.

Podrobnosti o pestrém programu jsou uvedeny uvnitř Zpravodaje.